

15.3.2024

Opetus- ja kulttuuriministeriölle:

Asia: Lausunto perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta

Viite: Lausuntopyyntö 5.2. Dnro VN/33230/2023

OAJ ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta perusopetuksessa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta annetun asetuksen sekä perusopetusasetuksen muuttamisesta.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan hallituksen tavoitteena on nostaa suomalaisten oppimistuloksia ja koulutustuloksia sekä vahvistaa perustaitojen osaamista siten, että jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot. Hallitus kasvattaa perusopetuksen vähimmäistuntimäärää kolmella vuosiviikkotunnilla laajentamalla opetussuunnitelmaa.

OKM:n ehdotuksessa äidinkielen ja kirjallisuuden tunteja lisättäisiin kaksi vuosiviikkotuntia vuosiluokille 1–2 ja matematiikan yksi vuosiviikkotunti vuosiluokille 3–6.

Tuntimäärän lisäys on toivottu, kannatettava ja oikeansuuntainen toimi suhteessa oppimistulosten laskuun, mutta OAJ pyytää kiinnittämään huomiota lisätuntien kohdenukseen. Yhtä lailla haluamme korostaa sitä, ettei tuntien lisäykseen tule liittää mitään opetussuunnitelman tavoitteiden tai sisältöjen laajennuksia vaan tunneilla on tarkoitus antaa lisää aikaa nykyisten tavoitteiden opetukseen ja oppimiseen.

Ehdotetun tuntijakoesityksen sijaan OAJ pitää parempana sijoittaa lisätunnit siten, että vuosiluokille 1–2 lisättäisiin matematiikkaan yksi vuosiviikkotunti ja kaksi lisätuntia kohdennettaisiin äidinkieleen ja kirjallisuuteen vuosiluokille 3–6.

Perustelut:

Alkuopetuksessa on äidinkielen ja kirjallisuuden tunteja tällä hetkellä keskimäärin seitsemän viikossa. Vuosiluokilla 1–2 oppilaiden lukuinnostus ja into oppia uutta ovat korkeimmillaan ja silloin opitaan lukutaidon perusteet. Vuosiluokilla 3–6 äidinkielen ja kirjallisuuden tuntimäärä vähenee alkuopetukseen verrattuna, kun sen tulisi pikemminkin kasvaa. Myös laskeva lukuinto ja harrastuneisuus on nähtävissä ongelmana vasta alkuopetuksen jälkeen.

Lukutaidon monipuolistaminen ja syventäminen on kaiken muun oppimisen kannalta välttämätöntä, ja sille on syytä varata aikaa myös koulussa. Kaksi lisätuntia lukemisen vahvistamiseen vuosiluokille 3–6 mahdollistaisi oppilaille nykyistä paremmin tutustumisen kirjojen maailmaan, kehittäisi lukutaitoa ja loisi näin ollen paremmat mahdollisuudet uusien laajempien muiden aineiden oppisisältöjen omaksumiseen.

15.3.2024

Äidinkielen tuntien sijaan alkuopetukseen tulisi kohdentaa yksi matematiikan vuosi-
viikkotunti. Tällä lisätunnilla alkuopetuksessa voitaisiin tukea varhaisten matematiikan
perusvalmiuksien, kuten lukukäsitys, vahvistumista. Tällä voidaan tukea parempia
edellytyksiä myöhempään matematiikan oppimiseen.

Opetusalan Ammattijärjestö OAJ

Katarina Murto
puheenjohtaja

Pauliina Viitamies
erityisasiantuntija